

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4159 - BARCELONA, DIMARTS 5 DE SETEMBRE DE 1916 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPREMTA ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

CONTRA EL MONOPOLI DE POMPES FÚNEBRES

La conferència d'avui

La conferència que'l digne regidor nacionalista republicà En Enric Vila Marieges donarà aquest vespre a l'Avenç Nacionalista Republicà de Sant Andreu (carrer del Doctor Sampons, 90), començarà a les nou en punt.

Acompanyarà al conferenciant l'estimat amic regidor de la nostra minoria En Pere Balanà i distingides personalitats polítiques del partit.

Totes les entitats afectes als nostres ideals hi assistiran corporativament per a expressar amb llur presència l'adhesió a la campanya.

Des del 14 de juny darrer, que'l regidor senyor Vila Marieges, ve demanant inútilment a la ponència de la Comissió de Governació, que dictin sobre les denúncies formulades contra els serveis de pompes fúnebres

Lo que diu "El Liberal",

"El Liberal" reconeixent la popularitat d'aquesta noble actitud dels nostres regidors, iniciada espontàniament pel senyor Vila Marieges en el si de l'Ajuntament, se ha tingut de fer ressó de la mateixa, complimentant així a un estat d'opinió al que's deu la premsa. Per a ocupar-se d'aquest assumpte ha publicat el següent solt:

EL MONOPOLI FUNERARI. — El asunto de las pompas fúnebres cedidas en monopolio por el Ayuntamiento a una empresa, está promoviendo continuos conflictos especialmente en las barriadas obreras.

Para la depuración de ciertos abusos que se dicen cometidos por la empresa concesionaria, se nombró hace mucho tiempo una ponencia consistorial que por uno u otro motivo ha dejado de hacer públicas sus gestiones hasta la hora presente, a pesar de haber sido llevado el asunto al Consistorio por algunos conceales y haber anunciado otro repetidas veces que provocará una votación para que el Ayuntamiento adopte una actitud terminante.

En la barriada de San Andrés, particularmente, la opinión está soliviantada y parece se la ha tomado con gran tesón conseguir la resolución de este asunto.

Se ha conseguido reunir gran número de firmas, que se hace ascender a cerca de diez mil, a fin de requerir a determinadas personalidades para que den conferencias sobre el debatido asunto, que ha tomado en aquella populosa barriada.

No se ha fijado todavía la fecha para la primera de las conferencias.

La tonalidad especial d'aquesta nota, innocentment encaminada a amagar l'actuació personal que'l nostre estimat amic senyor Vila Marieges sosté en l'assumpte, és d'una candidesa encantadora.

Tothom sap que fins avui ha sigut el senyor Vila Marieges l'únic dels quaranta nou regidors que s'ha ocupat seria i eficaçment de aquesta qüestió, i que si avui va a tractar-la fora del Consistori, és perquè 10.678 ciutadans li han sol·licitat al veure que ningú es feia ressó de les seves queixes dintre de Casa la Ciutat.

No a altre motiu es deu que la

campanya comenci a pendre forma i a encarrilar-se amb elements d'eficàcia.

Però no és l'èxit dels nostres homes el que amb això perseguim, ni és la satisfacció d'una vanitat personal el que cerca el senyor Vila Marieges.

Per això, la omisió que amb tan marcada intenció fa "El Liberal" ni ens molesta ni ens ofèn. Ens fa somriure.

El que ens plau és que faci constar com nosaltres la seva protesta contra el abusos d'aquest monopoli.

La campanya de "Solidaridad Obrera",

Entre les classes obreres de Barcelona ha causat excelent impressió l'entusiasta col·laboració que vé prestant a aquesta campanya el diari societat.

Es entre les classes humils on es noten més efectivament els deploables abusos d'aquesta empresa i es és entre elles on la protesta pendrà les més grosses proporcions.

Alguns diaris

Ha cridat l'atenció el silenci de certa part de la premsa davant d'aquesta campanya.

El president de l'Avenç Nacionalista Republicà de Sant Andreu, el nostre particular amic En Pere Ros, ha remès a tots els diaris una nota anunciant per a aquest vespre la conferència del senyor Vila Marieges, i no obstant no ha aparegut en molts diaris.

L'assumpte, com ja s'ha fet constar repetidament no té cap caràcter polític. És d'un interès estrictament públic i general. La significació política del conferenciant no té absolutament cap relació amb el tema de la conferència. En els firmants de la petició de la mateixa hi han elements de tots els partits. No hi ha, doncs, cap raó lògica per a no donar compte d'aquest acte.

A què obeeix el silenci?

Els nostres regidors

Com ja diguerem ahir l'actitud dels senyors Vila Marieges i Balanà és objecte de moltes felicitacions.

S'està demostrant que per treballar pel bé de la ciutat captant-se les entusiastes simpaties de la opinió no és necessari comptar en l'Ajuntament amb una majoria nombrosa. N'hi ha prou en actuar amb el fondo sentit democràtic d'inspirar-se sempre en els anhels del poble.

I en servir-los sense compromisos privats que posin sordina a la protesta i ofeguin les escames generoses.

Els 10.678 ciutadans que han demanat al regidor senyor Vila Marieges la Conferència d'aquest vespre, demostren que hi ha un viu estat d'opinió contra l'abusu monopoli.

LITERARIES

Dignes esforços

Copiem de «La Revista»: El nostre amic Eugeni Xammar ha publicat a Londres un opuscul català: «Contra l'idea d'imperi».

Més que la fina exposició doctrinal i la competència ideològica de l'autor, volem lloar la perfecta normalitat de la impressió catalana en terres estrangeres.

I la fidelitat ortogràfica a les Normes de l'Institut que han trobat, sense discussió i votacions ridícules d'honorables cossos d'ajunts, una contundent sanció universal.

Així, així. Ja era hora que's nostres escriptors, aliunys de Catalunya, aportessin el seu valor per a la major transcendència universal del nostre propi valer.

En Xammar a Londres publicant opusculs en català; aquí, En Josep Maria de Sucre, follets en italià; En Maseras, llibres en francès; i per terres de Rússia les conferències d'art, editades en rus, com les traduccions d'obres catalanes notables, pel nostre malaguanyat Ferrés-Costa.

Que diguin, que diguin, que's nostres joves literats no demostren espiritualitat i tendència a la vegada!

Així se va vent la incorporació de la nostra catalanitat en el ressorgiment vital europeu.

Les Societats culturals

Amb assistència de nombroses societats culturals de Barcelona i sa província, entre les quals figuraven Ateneus, Acadèmies, Cassinos, Circos, Orfeons, Cooperatives i fins ordres religiosos dedicades a l'ensenyança, s'ha celebrat en l'Ateneu Obrer de Gràcia la reunió preparatòria per a posar-se d'acord en el plan de conducta que ha de seguir-se per a reclamar el legat d'un milió de pesos, fet per don Pere Vila i Codina.

Després de breu i apacible discussió l'assamblea prengué per unanimitat els acords següents:

Primer.—Dirigir-se telegràficament al ministre d'Estat en suplica d'una copia literal de testament ológraf otorgat pel senyor Vila per a poder exercir, amb ple convenciment de la voluntat del testador, els drets que puguin assistir a les societats representades en la reunió.

Segon.—Solicitar de la Premsa d'Espanya i molt especialment de la de Catalunya i Madrid, la carinyosa acollida dels solts i gacettes que's remetin referents a aquest assumpte d'interès capitalíssim per a la cultura en general.

Tercer.—Celebrar altra reunió per a donar compte de la resposta que's rebí en contestació al telegrama cursat.

La nova reunió s'anunciarà en la premsa regional.

Avui, a les nou del vespre en punt, el regidor

ENRIC VILA MARIEGES

donarà una

Conferència pública

en el

Avenç Nacionalista Republicà de Sant Andreu

(Carrer Dr. Sampons, 90)

parlant del

Monopoli de Pompes fúnebres

V Concurs Nacional d'Historia de Catalunya

El dia 29 del passat agost, tingué lloc a Girona, ciutat on l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana celebrà l'any vinent el V Concurs Nacional d'Historia de Catalunya, una conferència preparatòria que desenrotllà el Conciller-Bibliotecari de l'Associació, doctor don Daniel Girona i Llagostera.

L'acte tingué lloc en la gran sala de festes del magnífic edifici de les Escoles Municipals d'aquella ciutat. La conferència anava particularment adreçada als mestres de les comarques gironines, que complenaren per complet el local. Assistiren a l'acte el senyor Durán, degà de les Escoles, i el senyor President de la Comissió delegada a Girona de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, doctor mossèn Josep Pou i Batlle.

El doctor Girona començà parlant sobre la gran i imprescindible necessitat d'educar els infants, o sia de desenrotllar les llurs facultats intel·lectuals, morals i sensitives en la nostra llengua catalana, i de la necessitat de ensenyar-los la Historia de Catalunya, a fi de que coneixent-la l'estimessin, inspirant-se en els seus fets gloriosos usin d'aquella conducta plena de la consciència nacional catalana, que dona aquella ciutadania que enlaira els individus i fa grans els pobles. Digué, com ells, els mestres d'infants d'ambdós sexes, són els qui deuen infiltrar en les joves intel·ligències infantils, aitals idees de virtuts ciutadanes i han d'enrotllar llurs tendres cors en el amor a la patria Catalunya. Exposà com la «Protectora» treballa ardentment i continua en aquest camp que d'u acoblar tots els catalans, sense distinció d'idees, ja amb la creació de càtedres de llengua catalana a les Escoles Normals de Catalunya, la celebració de Concursos per a la publicació d'un llibre d'Historia i altre de Geo-

grafia, ensems que amb la celebració d'un Co curs anyal d'Historia de Catalunya, havent-se celebrat ja enguany el quart, tots ells coronats d'un esplèndid i ascendent reeiximent, i anuncià que el vinent concurs, celebrador en 1917, tindrà lloc a Girona.

La conferència transcrita despertà gran entusiasme entre els presents, fent-se els més esperançadors auguris de l'èxit que es prepara per al V Concurs Nacional d'Historia, i valent al doctor Girona i Llagostera, que tan magníficament sabé desplegar el tema del seu parlament, les més efusives felicitacions de la concurrència selecta que devotament l'havia escoltat.

EL CAPITA GENERAL I EL "CANARD" DEL DIA

Un diari que acostuma estar ben enterat de coses militars, el nostre confrare «El Noticiero Universal», publicava ahir la següent gazetilla:

«El precipitado regreso del general Altau desde Berge ha sido una noticia, que convenientemente faldada por los periódicos de la mañana, dió lugar durante todo el día a los comentarios más fantásticos y a las suposiciones más absurdas.

No nos atrevemos a recoger las especias que han circulado, por no contribuir con ello a aumentar la alarma y a llevar a la zozobra a ciertos espíritus pusilánimes.

En los centros oficiales se nos ha asegurado que carece de fundamento cuanto se dice.»

Seguidament, el propi confrare donava la següent notícia:

«Se asegura que el capitán general, el gobernador militar y el comandante interino de Marina, D. José de Ibarra, celebraron anoche una conferencia, que se ha repetido esta mañana.

Ignórase el objeto de la reunión.»

Un Congrés i una Exposició pedagògica a Milà

La Unió Italiana de l'Educació Popular, de Milà, (Via San Barnaba 38) invita a les Escoles, als educadors, als estudiosos i a tots els col·laboradors de l'Escola, al Congrés i a l'Exposició pedagògica que tindrà lloc en aquella ciutat aquesta tardor amb assistència de delegats de la majoria de països estrangers, especialment dels aliats.

El Congrés pedagògic es celebrarà del 29 d'octubre al primer de novembre, havent-se convocat per a l'examen dels problemes referents al «Curs popular» en relació a l'Escola primària i a l'Ensenyança professional. Per a intentar la solució del problema de la preparació dels fills del poble a la vida del treball al terminar llurs estudis amb l'Escola primària, Italia va dictar en 1904 una llei instituint l'anomenat «Corso popolare». Com el Curs popular s'ha experimentat, amb quina orientació s'han ensenyat les diverses matèries especials establertes en relació a les necessitats locals o en relació a l'ordenament que se'ls ha donat (Ciències físiques, Dibuix, Mercologia, Agricultura, Pesca, Economia domèstica, Treball manual, Higiene, Nocions als emigrants, etc.), quins resultats hagi donat i quina relació tingui i, sobretot, degui tenir amb l'Escola professional: tals són els diversos aspectes del problema que el Congrés és cridat a examinar.

Heu-aquí el programa detallat del Congrés pedagògic de Milà:

«El Curs Popular: El que s'ha fet per a la seva actuació; El Curs popular com Escola de cultura general; El Curs popular com Escola de preparació general a la vida obrera; El Curs popular com escola professional de primer grau; La nova ordenació del Curs popular; conclusions i propostes. «El Curs popular i l'Ensenyança professional: Com pot orientar-se l'Escola tècnica vers el Curs popular i la Escola professional; Curs popular i Escola professional segons les exigències de l'industria, idem del comerç, de l'emigració, de les indústries marítimes, etc. «El Curs popular i l'Escola elemental: Idees i tentatives de renovació de l'Escola elemental a Italia i en altres països (Mètode Montessori, «Scuola rinnovata», etc.); Comunicacions.

L'Exposició pedagògica de Milà ofereix el següent programa:

I. «Les noves corrents en l'acció renovadora de l'Escola: «Case del Bambini» i Classes elementals amb

aplicació del Mètode Montessori (en funcionament); «Scuola rinnovata» (en funcionament); Programes, material didàctic, llibres de text, quaderns, dibuixos, treballs d'escoles elementals ordenades amb noves orientacions (a França, a Anglaterra, a Bèlgica, a Holanda, etc.).

II. «El Curs popular a Italia: Plans d'ordenació del Curs popular actual en les escoles italianes; Programes específics de les matèries especials, Ciències físiques, Dibuix, Elements d'higiene, de moral civil i de legislació social, Llengües, Elements de tecnologia, mercologia, agricultura, Nocions per als emigrants i els mariners. Treball en el Curs popular masculí, idem en el femení, Economia domèstica. Material didàctic adoptat en les diverses escoles expositores per a les ensenyances referides (ciències físiques, treball manual, economia domèstica, etc.); Resultats, quaderns, dibuixos, treballs, etc.; Cursos especials en funcionament (dibuix, treball manual, economia domèstica); Material didàctic exposat pels editors i productors en general, Llibres de text per al Curs popular, Material objectiu, Material demostratiu; Gabinet i armaris científics per al Curs popular, Material il·lustratiu, fotografies, mapes, murals, projeccions, màquines de projeccions, pel·lícules, diapositives, Dibuix, material per a la copia del natural, per a l'ensenyança del dibuix geomètric, tècnic, etc., Treball, material didàctic, instruments de treball, etc., Economia domèstica, idem, idem.

III. «L'Escola popular i l'Ensenyança pro-professional a l'Estranger» (Programa com per el Curs popular a Italia).

IV. «L'Escola i la guerra»: El que han fet els països aliats per l'Escola i en l'Escola durant la guerra, Ensenyança normal en l'Escola de la zona de guerra, L'assistència moral als infants, Les colònies escolars, L'assistència moral als soldats, L'Escola per als de ocupats, per als aprenents, etc.

Es d'esperar que les corporacions públiques de la nostra terra, i fins els mateixos particulars, no deixaran passar aquesta ocasió excepcional del Congrés i Exposició pedagògica de Milà sense pendre alguna participació en aquests actes que, segons se despenen dels programes transcrits, prometen revestir gran interès i bastanta importància.

La Mancomunitat

L'alcalde de Camarasa, ha sol·licitat la construcció d'un camí des de Sant Llorenç de Mongai a Camarasa i l'alcalde de Basagoda ha sol·licitat la construcció d'un camí des d'Albània a Basagoda i Tortellà.

SOL·LICITUTS DE PERMIS

Han sol·licitat permís: La Societat General de Telèfons, per a canviar de lloc un pal en el Passeig de la Reina Elisenda de Moncada; En Melcior Roma, per a construir un cobert tocant al camí veinal de Sant Quirce de Vidrà; En Salvador Laurí per a posar una canonada en la carretera de Caldes; l'alcalde de Tarrasa; per a tancar un terreny que afronta amb la carretera de Martorell a Tarrasa; En Maurici Bruniguel per a arranjat una canonada a la carretera de Cornellà.

La Política

Justa protesta

Ha sigut enviada la següent comunicació: «Es amb pregon dolor que la Junta Permanent de la Unió Catalanista s'ha

enterat del propòsit d'aquells Ajuntament de la vostra presidència, consistent en voler enderrocar, per motius accidentals, el monument d'aquella vila conegut per la torre de Sant Mació, destruint així una de les més belles característiques de la població.

Fóra això atentar a l'estructura integral de la vila, a çò que dona a cada poble una fisonomia particular, i per això la Unió Catalanista que vetlla pel manteniment de la personalitat nacional de tota Catalunya, us prega que revoqueu el propòsit i, que pel bon de la vila de Canet, us convertiu en intel·ligents defensors dels tressors monumentals llegats a la població per una tradició honrosa.

Visqueu, senyor, molts anys.

Barcelona 20 agost de 1916.

El President accidental, Pere Manen i Artés; El Secretari general, Ricard Margarit.

Honorable senyor Batlle de la Vila de Canet de Mar.

Eleccions parcials

Com anunciàrem, s'ha publicat un decret disposant que el diumenge 24 del corrent se procedeixi a les eleccions de senador per la província de Burgos i de diputats a Corts en els districtes de Sorbas, Illescas, Vergara, Orense, Rivadavia, Pamplona, Belmonte, Xàtiva, Plasencia, Girona i Almadén, amb arreglo a les disposicions de la llei electoral de 8 d'agost de 1907, i tenint molt en compte que es tracta

DEMA: Des del Marroc

Interview amb l'Alt Comissari, general Gómez Jordana per E. DUCH I SALVAT

EL POBLE CATALA publicarà, íntegra, la Conferència del senyor Vila Marieges, en la seva edició del vinent divendres, dia 8.

d'una nova convocatòria, als fins previstos per la citada llei electoral per a totes les operacions relacionades amb la elecció.

El monument a En Casanova

El monument a En Rafael de Casanova, en la Ronda de Sant Pere, s'ha ja posat el pedestal definitiu, treballat aquests dies, encara tancat. La inscripció que s'ha posat diu així: «Caigut ferit en aquest lloc el Conceller R. de Casanova, coronel de la host barcelonina defensant lo Baluard de Sant Pere assaltat per los borbònics, 11 Septembre 1714».

Anants i vinents

Procedent de Palma arribaren el capità general senyor Weyler i el seu fill el diputat a Cortes don Valerià. Ambdós sortiren hores després, en el rapid, cap a Madrid.

—Es troba en aquesta ciutat, procedent de França, l'agent consular francès Mr. Ernest Vialler.

—Arribaren de Madrid el marquès de Santa Ana i els generals Alcobia i La-calle.

LA DEMOCRACIA CATALANA

Uns panys d'ovir essencials

Hi ha plantejada aquesta qüestió, que és una gran veritat: la situació política del republicanisme verament català és en un estat de tonda, pertorbació, de veritable crisi. Arreu s'observa una greu minvada en l'optimisme d'aquells ciutadans que, posseïts de té i d'esperit de sacrifici, sempre se havien distingit en les hores de lluita per a atanyer l'efectivitat o major san-tetat dels seus principis. Quelcom ne-vals solca per l'espai de la política catalana d'esquerra. I davant la realitat d'aquests fets cal esvair tots els dubtes i fixar amb la major claretat possible, la trajectòria que, en el suc-cessiu, hem de seguir.

Empero aquesta tasca no ha d'ésser d'un, crec jo, i cal veure si es convé en que tampoc ha d'ésser obra de nin-gú que, merescudament o immerscu-da, hagi obtinguda, un jorn, la repre-sentació de la massa popular. Puix, és precis veure d'evitar que aquesta obra sigui una ficció més, entre les moltes que hem patides; ha d'ésser missió de la voluntat d'aquest poble que em-penyi els homes a la lluita i a l'actua-ció, no per mers gaudiments perso-nals, sinó per a no veure's més com ara: arroçat en mig d'un camp d'es-pines, que fan d'ell un poble martir i esclau.

La nostra Catalunya que, per tradi-ció secular, ja en temps remot orfeia patent de democràcia a les nacions que sabien adaptar-se sos usatges, avui, davant les misèries que com-mouen l'estabilitat dels principis de-mocràtics, alça el seu clam per a de-mandar-nos comptes de a quin preu hem venut el seu nom i la seva sort.

Esforçem-nos, és nostre deure, a re-tornar-li tot això perdut per malifian-ces i petites diferències, en les quals s'han barrejades les falsedats dels in-teressos en retindre les hosts sànes de la nostra terra en aquest estat de feble-sa i descomposició.

Quan els homes serveixen fidelment a un poble, aquí s'ajuntan els tustiga amb l'incapacitament polític. El poble és d'aquells que li dediquen les millors activitats i més honrades.

Si amb crit ferm i seré senyalen un indret propici on acumulen la selecció dels elements que integren les dife-rentes fraccions republicanes, tal volta decidirem un canvi de política tan ef-iç, que signifiqui l'absolut externi de l'actuació egoista i del profit perso-nal, forma de les velles polítiques. Cal anar a purificar l'administració i a democratitzar les finances; a redi-mir el poble de l'analfabetisme i de la emigració forçada, com aiximateix cal resoldre el problema de les múltiples fonts de misèria social. Aitals propò-sits, compresos com a principi de lluita en el partit republicà de Catalunya, poden, des d'ara, garantir al poble que l'actuació dels republicans se traduirà en un imminent canvi governamental, profits i lèl per a la col·lectivitat treballadora.

Per aquest camí tornarem allà on érem; pel mitjà d'aquesta acció acalla-rem els balders vantaments del regio-nalisme, neutralitzarem sa poixança i evitarem son caciquisme funest, que va implantant en nom d'aquesta auto-nomia que cap dels seus homes no l'esti-ma, en res més que per les simpaties que li hi pugui proporcionar.

Sols als republicans ens escua parlar d'autonomia i ens per oca parlar del seu plantejament dins les nacions ibe-ríques, ja que tots els pobles governats per una forma de govern republicana, han donades sobrades proves d'ésser els més respectuosos a la sobirania po-pular, a les llibertats individuals i co-lectives.

Catalunya i que, acabada la guerra, esvaeixi amb sa acció vindicadora els dictats que pesen damunt el nostre po-ble, mercès les renúncies sembrades en el món civilitzat, per totes les dretes de la política de l'Estat espanyol.

JAUME PURCALLAS

(President del partit de Unió Federal de Lliansa).

28 agost 1916.

Associació protectora de l'Ensenyança Catalana

Corresponent a les felicitacions que el Concell Directiu d'aquesta «Associa-ció» va cursar, adreçades a tots els di-putats que recentment, en el Congrés de l'Estat espanyol, votaren la proposi-ció presentada demanant la oficiali-tat de la llengua catalana a Catalunya, la «Associació Protectora de l'Ense-nyança Catalana» ha rebut atentes i afectuoses lletres de regradament dels diputats catalans senyors Ventosa i Morera i Galícia.

De l'honorable diputat a Cortes per Marquina, don Josep Pau d'Azil-lona, ha rebut pel mateix motiu la «Protec-tora», la lletra que tradim a conti-nuació:

«Associació Protectora de l'Ense-nyança Catalana.—Barcelona.

Mos respectables senyors: Perdonin-me que els escrigui en castellà, puix no domino el català, encara que arri-bo a entendre'l perfectament.

Agradeixo en l'ànima la felicitació que em dirigeixen, no perquè jo la hagi merescuda votant en el Congrés la proposició de oficialitat de l'idioma català, com allà deien, encara que jo la vaig votar entenen i volent la oficialitat, a seques, sinó perquè m'en-tusiasma la decisió i energia amb les quals els catalans defensen els drets de la llur terra.

No solament en la qüestió de la llengua, més en les altres, tant o més transcendents, en les que recaben per a Catalunya la p ricipiació en el seu governament propi a que tenen dret, em tindran vostres al seu costat.

I amb això no crec tenir dret a l'agraïment, ni molt menys a l'admira-ció de vostres, puix que compleixo senzillament un deure de bàsc, germà, en la desgracia, del català.

Tant de bó ens apleguem algun dia per a festejar el nostre triomf, i al «Gora Euzkadé» de vostres pugui jo constatar enterament satisfet: Visca Catalunya!

Seu afm. s. s. q. e. s. m., Azilona'tar Joseba Paul.

Bilbao, agost-20-916.»

Musicals

L'Eco de Catalunya

a Sant Sadurn de Noya

El dia 8 del corrent visitarà aquesta hermosa vila la Societat Choral «L'Eco de Catalunya» de Barcelona (S. A.)

Al matí de sa arribada anirà en cor-poració i Senyera alçada, a saludar a les autoritats a Casa la Vila cantant les tres seccions, l'himne «L'Eco Sa-grat» de Comella, i la secció d'homes, «Marxa dels Moliners» de Zöllner; tot-seguit faran cap a l'iglesia parroquial per a cantar a les onze la missa del mestre Canes rari; la secció de senyorettes cantarà la «Preghiera a la verge del Remei» d'En Millet i el «Cantic a Maria» d'En Comell.

A la tarda, donarà un Concert Ex-traordinari al grandios local del «Cent-re Agrícola» tota la massa coral, que's compona de 106 choristes entre ho-mes senyorettes i nois, baix la direcció d: l'intel·ligent mestre fundador En Jo-sep Maria Comella, subdirector de l'«Orfeó Català», amb la cooperació del mestre En Esteve Margenats.

El viatge de l'Infanta Isabel

L'INFANTA A BERGA

A les vuit d'ahir matí s'organitzà a Berga la processó per a retornar la Imatge de la Verge de Queralt al san-tuari. Fou col·locada l'esmentada Imatge en un automòbil guarnit de flors, seguint en altres automòbils, l'Infanta, els bisbes i demés personalitats, puix el santuari de Queralt està situat al defora de la població i a molta al-çària.

En el trajecte formaven individus del somietent, els quals disparen a l'aire al pas de la comitiva.

Donya Isabel posà la primera pedra de la capella que's construirà per a reemplaçar a l'actual. Després retornà a Berga, anant des d'allí a la colònia Pons i continuant el viatge a aqueixa ciutat.

Berga ha entrat de nou dins la nor-malitat. Els pocs forasters que queda-ven han marxat. Ha caigut un xafec de signa que ha contribuït molt a ac-bar depressa les festes.

Donya Isabel, a Barcelona

Ben aprop les vuit arribava a l'esta-ció del Nord el tren especial que con-duïa a l'Infanta Isabel des de Manresa. No cal dir que havien anat a esperar a tan distingida senyora les personali-tats i representacions de consuetut.

Hi vegérem, de l'Ajuntament, als se-nyors Durán, de Riba, Grané, Rita i Gilí. Una comissió de la Diputació era presidida pel senyor Bartrina.

Un batalló de caçadors de Mèrida, amb bandera i música, feu els honors. Des de l'estació es traslladà immediatament l'Infanta al Govern civil. En el mateix lardó de l'egregia senyora hi varen pendre seient la seva dama de companyia i el nostre alcalde, marqués d'Olerdola. Formava al davant i al da-rrera, la guarda municipal montada.

Seguien després dos o tres cents bailets que aplaudien. Semblava allò un casament de primera!

Un vianant exclamà:

—Aquí, a Barcelona, el monarquisme s'ha refugiat entre l'Infancia!

Al Govern civil hi hagué «marcha real», i honors per un batalló del re-giment d'Alcantara.

Els fills del senyor Suárez Inclán varen rebre a la distingida hoste. Aquesta sortí al balcó per a rebre els aplaudiments de l'escau públic, com-post en sa majoria de gentalla, que estava estacionat davant el vell edifici del Passeig de l'Aduana.

Per al sopar in im al Tibidabo con-vidà l'Infanta a totes les autoritats de Barcelona.

AVUI...

Avui anirà l'Infanta a la Catedral i a visitar les cases dels orfers que cons-tituïxen el senyor Junoy i «La Con-structora Obrera». Visitarà segurament, ademés, l'Universitat Industrial i l'es-glesia de la Mercè.

A la tarda, després del dinar oficial, hi haurà rec pèl. Després donya Isabel visitarà les obres del Port i el Fo-ment del Treball Na ionil.

Marxarà en l'express del vespre.

El Municipi

La Secció de Quintes del Negociat Central interessa la presentació dels següents moços llurs famílies: Just Fornés Ferré, Natali Alberado Simón i Josep Mendoza.

Havent acabat les vacances, des del primer de setembre, vé regint el horari d'h'vern en les dependències municipals, destinant-se el matí per a el despatx del públic.

El Tinent d'Alcalde del districte 10 senyor de Riba ha dirigit comunica-cions a la Companyia dels Ferrocarrils del Nord d'Espanya i a la Divisió de l'Estat en aquesta ciutat, interessant es construïxin valles a la línia fèrria que passa pel carrer de Meridiana del barri del Clot.

En el despatx de l'Alcaldia s'ha fir-mat l'escriptura d'adquisició, per el Municipi, de part de la casa núm. 18 del carrer de Santa Eulàlia, necessària per a l'apertura de la Rambla de Santa Eulàlia. El troc de terreny adquirí't és de 80'73 metres havent-se pagat la quantitat de 5.500 pessetes. A for-titza l'escriptura don Carlos M. Soldavia.

La Comissió de Fomen natióes a la d'Aixample per a puguin adop-tar-se les mides procedents, i per tractar-se d'edificacions establertes en dita zona, l'ofici de la Junta de Foment i millora d'habitacions barates, denun-ciant l'existència de varies vivendes caligades com impropies per a habi-tacions humanes, fent present a la vegada que resultaria una mida ver-daderament higiènica que evitaria en la seva major part els abusos denun-ciat, el és procedís a l'apertura del carrer de Lleida i demés que comuni-qua a la carretera antiga de Sans o de la Creu Coberta amb la Granvia del Marqués del Duero.

Per a subvencionar a les famílies perjudicades per la desaparició de di-tes cases, la Comissió de Foment acor-dà demanar informe a l'especial de Albergues nocturns per a que indiqui quina quantitat pot consignar-se en pressupost per la construcció de vi-vendes de família.

L'Associació d'Arquitectes de Cata-lunya ha interessat de l'Ajuntament se allargui el plaç d'exposició al públic del plano d'enllaços i urbanització del ter-me muni cipal que's troba exposat ac-tualment al Saló de conferències de les Cases Consistorials.

La Mancomunitat de Catalunya ha oficial a l'Ajuntament concedint auto-rització per a la construcció d'una cloaca dintre la zona d'urbanització de la carretera de Gràcia a Manresa.

L'Alcaldia ha ordenat a l'Enginyer Quetó de l'Inspecció Industrial, l'im-mediat canvi dels arcs voltaics que hi ha en el mercat de Sant Antoni.

La recaudació de Consums obfin-guda en el mes d'agost de 1916 com-parada amb la del mateix mes de l'any anterior es com segueix:

Recaudació en 1915 1.487.235'25 ptes. Recaudació en 1916 1.262.939'00 ptes. Diferència a favor de 1916 75.703'75 ptes.

La recaudació d'Escozzadors, en el mes d'agost darrer, ha tingut un au-gment de 49.842'10 pessetes en com-paració amb el mateix mes de l'any an-terior.

Jocs Florals de «L'Alianza»

VEREDICTE

I. Flor Natural. Premi: núm. 67. La plana encesa. Lema: «Pleniluni».

Primer accésit: núm. 190. L'última. Lema: «Et circumdantia tren danti vertice pinus».

Segon accésit: núm. 181. A vos. Lema: «Plan-sete amante».

Tercer accésit: núm. 96. Paraulés a l'esposa. Lema: «Vàrem sentir un anhel».

II. Englantina d'Or. Premi: núm. 70. La fada de Camporran. Lema: «Egloga».

III. Viola d'or. Premi: núm. 114. Egloga de-vota. Lema: «Sant Isidre».

Accésit: núm. 125. Tríptic. Lema: «Blan-cors».

IV. Premi: núm. 16. Més gran que la guerra. Lema: «Episodiis ignorans».

V. Premi: número 182. Llegenda. Lema: «Amor impossible».

VI. Premi: núm. 165. Visió. Lema: «Sónni d'amor».

VII. Premi: núm. 212. Importancia social de la mutualitat escolar. Lema: «Catalunya».

VIII. No s'adjudica.

IX. Premi: núm. 134. L'hegemonia de Cata-lunya. Desert.

XI. Premi: número 91. Sonetjant. Lema: «Enfants».

XII. Premi: núm. 8. La diva. Lema: «Mi-rant son retrà».

XIII. Premi: núm. 207. Cançons de pelegrí. Lema: «Rura canos».

XIV. Premi: núm. 193. Necessitat de les so-cietats recreatives foranes. Lema: «Treball i es-plai».

XV. Premi: núm. 135. Necessitat de les socie-tats recreatives. Lema: «Cerquem l'harmonia en to-ta».

XVI. Premi: núm. 154. Necessitat i benefici de l'educació física de la joventut. Lema: «Mens sana in corpore sano».

Primer accésit: núm. 85. L'educació física de la joventut. Lema: «A homes forts, pobles forts».

Segon accésit: núm. 155. Necessitat i profit de l'educació física de la joventut. Lema: «Per l'engrandiment de nostre pobles».

XVII. No s'adjudica.

XVIII. Premi: núm. 107. Conveniència del patrimoni del capital i del treball. Lema: «De l'harmonia unió dels factors econòmics naix la riquesa».

XIX. Premi: núm. 157. Planys. Lema: «Or-faneta».

El jurat amb autorització de l'exterior del premi XIX, ha concedit aquest, a fi de que no es deixi d'adjudicar, a la poesia: La diva. Lema: «Mirant son retrà».

L'acte de repartiment de premis tindrà lloc el dia 10 del present, a les 4 de la tarda, en el saló d'espectacles d'aquesta Societat, Passeig del Triomf, 12, Poble Nou.

Barcelona 3 de setembre de 1916.

El jurat calificador: Joan M. Guasch, Emili Coca Collado, Ramón E. Bassagoda, Joan Oller Rabassa i Roderic Heras, Secretari.

La Diputació

En una de les dependències que do-nen accés al Saló de Sant Jordi, s'està procedint a la instal·lació d'una cen-tral telefònica que posarà en comu-nicació totes les oficines de la Manco-munitat, Diputació, Institut d'Estu-dis Catalans i la Direcció d'Obres pù-bliques provincials, amb la xarxa de telèfons urbana.

L'Alcalde de Tarrassa ha demanat a la Diputació l'exempció de substa-per a l'adquisició d'algunes finques que precisa, enderrocar per a la total urbanització de la plaça de Mossen Cinto, de aquella població.

El Casal Obrer de Mataró ha sol·licitat de la Diputació una subvenció per al sosteniment de les seves escoles.

Ahir no's reuní la Comissió provin-cial.

Els esports

Fedetrine

Amb motiu de la Festa Major de la barriada de Sant Gervasi, la comissió de festes de la barriada de la Bonanova ha organitzat pel dia 10 del corrent a les quatre de la tarda, una gran cursa a peu a l'Americana, per equips de dos corredors qual circuit serà el següent:

Sortida.—Plaça Bonanova, carrers Sant Gervasi, Sívila, Muntaner i Plaça Bonanova, repetint-se l'esmentat re-corregut 17 vegades. Total 10 kilòme-tres.

Sotorgaran els següents premis: Primer Dos e pes de plata. Segon Dugues medalles de plata dorada.

Tercer Dugues medalles de plata. Quart Dos objectes d'art.

Nota.—Es concediran dugues me-dalles de plata a l'equip format per dos corredors de la barriada que arri-bi en primer lloc.

Ciclisme

El vinent dia 11 del corrent a les quatre de la tarda, tindrà lloc a Sant Gervasi, com un dels númros de la seva Festa Major, una cursa de bicicletes exclusiva per a neofits, font-se el següent circuit:

Sortida.—Plaça Bonanova, Sarrià, Esplugas, Cornellà, Sant Joan Despi, Sant Feliu de Llobregat, Esplugas, Sarrià i arribada al punt de sortida, on serà posada la fita.

Sotorgaran els següents premis: Primer Medalla de plata dorada. Segon Medalla de plata.

Tercer Objecte d'art. Quart Objecte d'art.

El dia següent a dos quarts de sis de la tarda se celebrerà en la mateixa barriada una cursa de lentitut, sor-tint els concursants de la Plaça de la Bonanova, seguint el punt d'arribada la Plaça de la Constitució.

Es concedir n els següents premis: Primer Un objecte d'art. Segon Un altre objecte d'art. Tercer Una ampolla de xampany.

Govern civil

DIU EL GOVERNADOR

El senyor Suárez Inclán tornà a par-lar, ahir tarda, als periodistes, de la notícia que corre d'uns quants dies encà referent a que aviat deixarà d'es-tar al front d'aquest Govern civil.

—Fins ara—digué—, han anat les coses tal com els havia anunciat. Vaig anar a San Sebastián a istituejar, he vingut uns dies amb motiu del viatge de l'Infanta i és quasi segur que m'en-tornaré allà, a les pluges del Nord, a acabar de passar l'època estival.

No he pas pensat en abandonar el càrreg de governador—alegi—, i no m'en moure fins que vulgui En Roma-nones.

Fins aquí, don Felix. Però a nosal-tres ens ha dit algú que pot estar en-terat, que és molt possible que l'actual governador no arribi a passar la tard a Barcelona. Si ja se l'indica per al mi-nisteri d'Hisenda!

Conferenciaren ahir amb el gover-nador, el comandant de Marina, don Marián Batllés i Bertrán de Lis, don Josep del Pulgar i Deulofeu, el diputat a Cortes senyor Sagnier, l'empresari de les Arenes, senyor Alcalá, i el senador senyor Daurella.

LA GENT S'ARMA

Durant el passat mes d'agost foren expedides per l'Inspecció de Segure-tat, 89 llicències per a l'ús d'armes.

Els successos

ACCIDENT.—Al carrer de Sans, va ser tro-bat un home estès a terra, però que no tenia res més que una contusió lleu al front.

Parlava d'una manera tan inintel·ligible, que no fou possible averiguar com s'havia fet el mal, ni tan sols els noms i domicili.

Va ser portat a l'Hospital Clínic.

Aparenta uns 50 anys, i va amb americana negra, calces de vellut i espadnyens blanques.

ROBAMENT.—La minyona d'un plaç què del carrer de Moncada, número 13, va donar part de que al tornar el vespre a casa, havia tro-bat la porta oberta, sense fractura, i els mobles registrats, havent desaparegut una pila de roba dels anys 10 de la denunciació.

A tall d'indemnització van deixar els lladres un berret de palla molt atroïnat.

FURT.—Un sereno detingut un minyó de 18 anys, dependent d'adrogar d'un establiment del carrer del Sití de 1714, acusat pel seu amo d'ha-ver furat 60 pessetes del calaix.

N'hi foren trobades 47.

BARALLA.—Dugues germanes, de 30 i 33 anys, veïnes del carrer de Santa Bàrbara, se ba-rallaren per qüestions de família, resultant la més gran amb lesions d'alguna gravetat a la cara.

Va ser curada al dispensari d'Hostafrancs.

NOTICIES

Gran Balneari

Caldes de Malavella (provincia de Girona). Estómac, fígga, melsa, reuma, diabetes. Tem-porada, de 1 de maig al 30 d'octubre. Enlume-nat elèctric.—Camp de Tennis. Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol.

Borsa del Treball de Barcelona.—Moviment de les operacions durant el mes d'agost de 1916.

Demandes de treball, 613; ofertes de treball, 364; col·locacions fetes, 202.

Museu Social.—Resum mensual dels serveis prestats durant el mes d'agost de 1916.

Comunicacions rebudes: Espanya, 75; es-tranger, 1.—Comunicacions enviades: Espanya, 12; estranger, 1.—Serveis del Secretariat popu-lar: a) entitats, 4.—Publicacions ingressades per donació: llibres, 9.—Publicacions ingressades per compra: llibres, 11.—Revistes rebudes: na-cionals, 39; estrangeres, 19.—Obres publicades: «Anuari d'Estadística Social de Catalunya», any 1914.

Els de les Oficines Tècniques del Patronat d'Aprenentatge, durant el passat mes d'agost, foren els següents: Consultants, 13; Consells i orientacions, 12; Nois enviats a la Borsa del Treball, 8; Altres serveis, 18.

Durant la darrera setmana, la Caixa de Pen-sions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 632.252 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per pagos mens-uals de pensió 389.122 pessetes, havent obert 466 llibretes noves.

Ha sigut denunciat al jutjat la desaparició de Constant Liambias, de 18 anys, estudiant de medicina.

Sembla que deixi escrita una carta dirigida als seus pares, una altra a la seva xicota i una altra al seu amic, anunciant que anava a suïci-dar-se.

Diu un diari d'anit:

«En el muelle de Barcelona y en los alre-dores del sitio en que se halla anclado el cruce-ro norte-americano «Des Moines», se ha redobla-do la vigilancia por orden de las autoridades de marina».

No falta quien relacione la adopción de estas medidas con la noticia que circuló de que el co-mandante del referido buque había recibido un anónimo en

Marítimes

Han entrat en nostre port els vaixells següents:

«Pomona», de Swansea, amb carbó; «Scomber», de Bilbao, amb peix; «Cabo Corona», de Bilbao, amb 7 passatgers i càrrega general; «Voss», de Newcastle, amb carbó; «Carlos de Eizaguirre», de Manila, amb 123 passatgers i càrrega general; «Tirso», d'Alacant, amb 239 passatgers i càrrega general; «Rey Jaime I», de Palma, amb 114 passatges i càrrega general.

— Amb rumb a Buenos Aires i escales sortí aquest matí el trasatlàntic «Reina Victoria Eugenia» amb abundantíssima càrrega general i 395 passatgers.

— Després de proveir-se de queviures i gel, se feu a la mar per a dedicar-se a ses habituals tasques el pesquer «Montserrat II».

— Son company de flota «Scomber» arribà de la mar amb 14 tonelles de peix fresc, que descarrega en el moll del Dipòsit Comercial.

— Amb 1.150 tonelles de carbó mineral arribà de Swansea el vaixell holandès «Pomona», el qual descarrega en el moll de Sant Bertrán.

— El vaixell noruec «Vos» arribà de Newcastle amb 3.100 tonelles de carbó que descarregarà una vegada acabades les pàctiques sanitàries a que fou sotmès.

— Avui al matí serà traslladat des del moll de Barcelona al de Ponent el creuer nord-americà «Des Moines».

— Se ens assegura coincideix el seu trasllat amb l'arribada d'un vaixell espanyol que's posarà al costat de aquell.

— Procedent de Buenos Aires arribà ahir tarda el vapor «Balmes», de la casa Pihillos, amb 98 passatgers i càrrega general.

— Sortí per a Mahó el vapor correu «Mahó».

— El vapor «Leonora» ha portat de Liverpool i escales 700 tonelles i càrrega general.

— Han sortit els següents vapors: «Ruby», per a Nova York; «Inger», per a Burriana; «Montserrat II», per a la mar; «San Leandro», per a Cartagena; «Reina Victoria Eugenia», per a Buenos Aires.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE CATALA

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit.)

Manifestacions d'En Romanones

BILBAO, 4. El comte de Romanones conferencià amb els metal·lúrgics parlant extensament amb ells dels problemes que afecten a l'industria del ferro i especialment de la qüestió del carbó, agreujada aquesta última per la pujada del preu dels nòils.

Digué el que el Govern que'l ministre d'Hisenda mantindrà el projecte que grava els beneficis extraordinaris obtinguts amb motiu de la guerra, i que es proposa visitar les indústries viscaines.

El Govern contribuirà en la mida de les seves forces al moviment de l'industria naval que oteix a Espanya un profitós pervindre.

Acabà dient el comte que la guerra acabarà quan sigui, però mentre es normalitza l'industria europea passarà molts anys que devem aprofitar.

Del Ferrol

Actualment es troben fondejats en el port els següents vaixells de guerra: Cuiraçats «España» i «Alfonso XIII», creuers «Carlos V» i «Rio de la Plata», el contratorpeder «Terror», i els torpeders «Bustamante» i núms. 41 i 43.

El primer dels esmentats vaixells arborà la insignia d'almirall.

Tots ells estan llestos per a sortir al primer avís.

Mentre no's rebim d'Anglaterra els canons de gros calibre que han d'ésser montats al cuiraçat «Jaime I», no podrà aquest vaixell verificar les proves que preceptua el contracte i per tant no serà entregat a la marina tan aviat com es desitjava.

El viatge d'En Romanones

MADRID, 4. En el ministeri de la Governació han donat compte de la sortida del cap del Govern, de Bilbao cap a Santander, i des d'allí vindrà a Madrid.

El ministre d'Estat

MADRID, 4. Don Amalio Jimeno passà el dia de ahir a La Granja, de on ha retornat avui.

Li preguntàrem els periodistes si havia parlat referent a la nova nota de França, contestant el ministre negativament.

D'Hisenda

MADRID, 4. Ni el senyor Alba ni el subsecretari han assistit avui al seu despatx oficial. Es queden en sos respectius domicilis treballant en la confecció dels Pressupostos.

El crim del carrer de Lanuza

MADRID, 4. El jutge que enten en la causa pel crim del carrer de Lanuza, continuà aquest matí les diligències, rebent nova declaració a varis testimonis, entre altres, la del dueny de la casa on se cometé el crim.

Sembla que s'han donat ordres per a procedir a la detenció d'un nou personatge que es sospita està complicat en aquest crim.

Aquesta tarda, a les cinc, es personarà el jutjat a la presó, per a pendre nova declaració a Frederic Saiz.

Visita sospesa

MADRID, 4. A causa de la pròxima reapertura del Parlament, el president del Congrés, senyor Villanueva, i l'exministre senyor Sánchez Guerra, han suspès el seu anuclat viatge a Barcelona.

Arribada d'En Romanones

SANTANDER, 4. A migdia ha arribat a aquesta capital el comte de Romanones.

Fou rebut pel governador civil, les demés autoritats i l'element oficial.

Aquesta tarda el que el Govern despatxà amb el rei.

landés «Pomona», el qual descarrega en el moll de Sant Bertrán.

— El vaixell noruec «Vos» arribà de Newcastle amb 3.100 tonelles de carbó que descarregarà una vegada acabades les pàctiques sanitàries a que fou sotmès.

— Avui al matí serà traslladat des del moll de Barcelona al de Ponent el creuer nord-americà «Des Moines».

— Se ens assegura coincideix el seu trasllat amb l'arribada d'un vaixell espanyol que's posarà al costat de aquell.

— Procedent de Buenos Aires arribà ahir tarda el vapor «Balmes», de la casa Pihillos, amb 98 passatgers i càrrega general.

— Sortí per a Mahó el vapor correu «Mahó».

— El vapor «Leonora» ha portat de Liverpool i escales 700 tonelles i càrrega general.

— Han sortit els següents vapors: «Ruby», per a Nova York; «Inger», per a Burriana; «Montserrat II», per a la mar; «San Leandro», per a Cartagena; «Reina Victoria Eugenia», per a Buenos Aires.

—No—em contestà.—La capacitat mitja d'Espanya és la mateixa de qualsevol nació.

—Liavors—vaig insistir—i serà perquè hi ha dolentes comunicacions!

—Tampoc és això—digué l'estranger.

—Puix, què—vaig tornar a preguntar.

—I l'estranger em confesà que li semblava Espanya el país menys lliure.

El general Concas

MADRID, 4. Ha retornat de Panamà, desembarcant a la Coruña, l'exministre de Marina don Victor Concas, qui es mostra molt satisfet de les atencions que li han dispensat els panamenys.

Es proposa tornar a aquell país el més de Jener pròxim per a continuar estudiant els assumptes que's Govern de Panamà i dels Estats Units han sotmès al seu arbitratge.

El general Concas i la seva família han marxat als banyes de Montemayor d'on retornarà en Octubre.

LA GUERRA

De Barcelona

Arribada de naufragis. A bordo del vapor correu «Tirso», de la companyia Tintoré, arribaren ahir al matí d'Alacant 16 tripulants del brick-barca italià «Nostra Signora de l'Annunciat», tirat a fons per un submarí el dia 31, a 25 milles S. E. del cap San Antonio.

Els naufrages foren rebuts pel consol d'Itàlia el qual s'encarregà de reparar-los.

Submarins al Mediterrani. Ha arribat el vapor «Mahón», de la Marítima, procedent del port del mateix nom.

A les tres de la matinada, trobant-se l'esmentat vaixell a unes trenta cinc milles de Barcelona veieren els seus tripulants apareixer un submarí, el qual des de l'amura d'estribor del «Mahón» evolucionà vora el vaixell, sumergint-se poc després.

D'Espanya

Un radiograma. MADRID, 4. Las Palmas.—Es recordarà que fa unes tres setmanes va fugir d'aquí un oficial alemany; ara ha enviat un radiograma felicitant a l'oficialitat d'aquesta guarnició.

Es suposa que consegut evadir-se embarcant en un submarí.

Els tripulants del «Fede». MADRID, 4. L'ajudant del port de San Javier (Murcia) comunica l'arribada a la bocana del mar menor d'un oficial i cinc tripulants del bergantí italià «Fede», torpedejat per un submarí austríac.

Portava carregament de carbó.

De l'estranger

Comunicats oficials. DE FRANÇA I BELGICA.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES DE LES TRES DE LA TARDÀ.

PARIS, 3. En el transcurs de la nit no hi hagué cap acció contra les posicions conquerides pels francesos, el mal temps ha impedit totes les operacions.

Fins els hi han pres als alemanys 14 canons i nous presoners.

A la vora dreta del Mosa, continua la lluita amb granades de mà, a la regió E. i N. de Fleury on els francesos mantenen totes les seves ventages.

El nombre de presoners il·lesos en aquest sector ascondeix a 400. Totes les temptatives alemanyes dirigides contra les posicions franceses al S. de Vaux Chapite, han sigut detingudes pel foc francès.

Més cap a l'E. un atac alemany ha sigut detingut pel foc de les defenses franceses en el moment en que's alemanys volien avançar tenint que retirar-se precipitadament a les seves trinxeres amb grans pèrdues.

Al restant del front ha transcorregut la nit amb calma.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 4. A la regió de Riga, hem dispersat forts destacaments enemics.

En direcció a Zolotchovsk i Galitche continuen el combats.

A les regions del Mont Kapul i Dornavatra hem pres algunes altures, rebutjant contra atacs i fent 300 presoners.

Front del Cáucas.—A la regió del poble d'Ognot l'enemic retrocedí en alguns punts.

A la regió del poble de Tchorkonk hem rebutjat un atac i hem pres un canó.

DE ITALIA

ROMA, 4.

Es senyala activitat d'artilleria al front del Trentí i a l'Hantbut, on hem incendiat unes barraques d'allotjament de tropes.

A les vessants del N. de Canriol hem infligit grans pèrdues a l'enemic.

Al E. de Goritzia, trencant d'algunes xarxes de fil-ferro, hem tirat bombes de mà a les línies enemigues, provocant l'arribada de reforços, que ha canonejat la nostra artilleria.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS. LONDRES, 4.

Avui hem atacat a l'enemic en varis punts. Hem pres part del poble de Ginoy, i la totalitat del poble de Guillemont.

El nostre front ha estat portat a 500 metres de les immediacions de la Granja de Salsement.

També hem progressat a l'E. de la Granja de Moquet, fent alguns presoners.

Els avions britànics han fet retrocedir als avions enemics que feien violents esforços per a dificultar les nostres operacions. Tres aparells al menys han estat destruïts i al menys quatre ha sofert avaries importants. Tres dels nostres avions no han tornat.

Les operacions a l'Orient. PARIS, 4.

Comunicat oficial francès de l'exèrcit d'Orient.

Al front del Struma i a la zona del llac Doiran es senyalen algunes accions d'artilleria bastant violentes.

Patrilles aliades han efectuat nombrosos reconeixements a la vora esquerra del Struma.

Un atac búlgar a Sorska, al N. E. de Kukuruz, ha estat rebutjat pels focs d'artilleria serbia, amb elevades pèrdues pels búlgars.

Res a senyalar a la regió del llac de Ostrovo.

Londres bombardejat pels zeppelins

LONDRES, 14. Diu una nota oficial de l'Oficina de la Premsa:

Treize dirigibles han executat la nit del dia 3 un raid damunt d'Angleterra.

L'atac sembla que anava dirigit contra Londres i les ciutats industrials del centre.

Gràcies a les noves mides adoptades pels zeppelins, sols tres d'aquests han pogut arribar a les immediacions de Londres.

Un dels zeppelins, que volava damunt les barrades del N. de Londres, violentment atacat ha anat a caure en flames a Cusfley, prop de Enfield.

Tots els homes de la dotació del zeppelin han mort.

Un comunicat oficial indicarà les pèrdues causades pels zeppelins en aquest raid.

El zeppeli derribat. LONDRES, 4.

El lloc on fou derribat el zeppeli acudeix moltíssima gent.

Les tropes retiren les despulles de l'aeronau.

La magnània del zeppeli quedà en bon estat.

Del raid dels zeppelins. LONDRES, 4.

Les víctimes de qu'es té notícia fins ara, del darrer raid dels zeppelins són un home i una dona morts i 11 ferits.

Cert nombre de cases han sofert lleugers desperfectes.

El veler «Marcelina». TOULOUSE, 4.

El veler espanyol «Marcelina», que fou detingut fa alguns dies, per suposar-se que portava bidons d'essència i petroli amagats sota garbes d'herba, ha quedat en llibertat, per haver-se comprovat, després de minucioses visites, que solament duia carregament de faves.

Ahir al matí va sortir de Portvendres.

Portuguesos a Salónica. PARIS, 4.

«Le Matin», en un despatx d'Ateenes, diu que el periòdic «Embros» anuncia el desembarc a Salónica de un destacament d'artilleria portuguesa i assegura que aviat desembarcaran 15.000 soldats portuguesos.

El rei de Montenegro. PARIS, 4.

Telegrafia de Milán que ahir passà per allí el rei de Montenegro que es dirigeix al quarter general.

L'avens dels romanesos. PETROGRAD, 14.

Els diaris d'aquesta capital donen compte de l'avenc de les tropes romaneses en totes direccions.

Les localitats de Zahdy i Vassaheli, a la vora del Pracovitzia, i Cismadia, al S. de Sibria, han estat ocupades pels tropes romaneses, que han fet 5 oficials i 1.538 soldats presoners i se han apoderat de materials de ferro-carrils i dipòsits de petroli a Petroshani i Calenit.

Un avió ha tirat, sense resultat, al-

gunas bombes contra una columna sanitària que sortia del poble de Piatran-eanz.

Grecia pels aliats

PARIS, 4.

Diuen d'Ateenes que el Govern grec ha comunicat als representants de la Entente que accepta les seves peticions formulades ahir.

Un altre telegrama d'Ateenes diu que ha sortit d'Ateenes la capital el ministre alemany.

En canvi, un corresponent assegura que dit ministre s'ha tancat a casa seva, amb vint homes proveïts d'armes i municions.

S'assegura que el rei Constantí ha declarat que és oportú per a Grecia abandonar la neutralitat.

Venizelos es retirà de la política quan es realitzin les idees per les quals ha lluitat.

Un altre corresponent diu que el rei declarà als ministres de la Entente que en vista de la participació de Rumania en la guerra, estava disposat a canviar de direcció en la política grega.

Els aliats i Grecia. ATENES, 4.

El dissabte, a la tarda, els representants de les potències protectores de Grecia han entregat al president del Concili i ministre de Negocis estrangers, senyor Zaimis, una nota col·lectiva exposant que els seus Governos, que han tingut coneixement de qu'es facilitaven informacions a l'enemic, reclamen un control en els correus i telègrafs i demanen l'expulsió immediata del Regne dels agents enemics i el càstic dels subdits grecs que tinguin complicitat en els fets de corrupció i espionatge denunciats.

Grecia i la Entente. ATENES, 4.

Grecia ha acceptat totes les demandes de la Entente.

Important derrota turca. EL CAIRE, 4.

Els turcs han sofert una gran derrota en la ciutat santa de Islam.

El nombre de morts, ferits i presoners és important. El material de guerra apresat és quantiosíssim.

Darrera hora

De Barcelona

Funció de gala al Novelats.

Anit tingué lloc en aquest teatre la funció de gala en honor de la tina de don Alfons.

Al teatre hi havia una concorència lluïdíssima, abundant-hi les senyores amb elegants «toilettes».

Se representà per la companyia que dirigeix l'Anselm Fernández, les obres «El baile de Luis Alonso» o «El mundo comedia es», el preludi del segon acte de «Las golondrinas», executat per l'orquestra i després «La Revoltosa».

Abans d'aquesta darrera obra arribà l'infanta amb la senyoreta Bertrán de Lis, el governador senyor Suárez Inclán, l'alcalde marquès de Olerdola, el capità general i altres altës autoritats, ocupant la llotja prosènica.

La prouestra executà la marxa real i el públic aplaudí.

ROBO ESCANDALOS.

Abans d'ahir, diumenge, els amics de lo d'altri feren de les seves, en plena tarda, al domicili del subdit alemany Jordi Nicolay, Mendizábal, 28, primer.

Amb un parpal els lladres varen obrir la porta, en qual treball devien esmerçar-hi bona estona.

Una volta dintre el p's, forçaren calaixos i ho registron tot sense ésser molestats, enduent-se 200 pessetes en bitllets i 65 en plata, dos rellotges de molt valor, 2 botons d'or, lentes també d'or i altres tóils de no gaire importància.

La policia en bon estat de salut. El senyor Carbonell pot fer-se tornar a retratar.

D'Espanya.

Més del discurs d'En Vázquez de Mella.

CORUNA, 4.

Continuant el discurs digué En Vázquez de Mella que les lleis no deuen ésser iguals en totes les regions, doncs les necessitats de cada una d'elles són distintes. El regionalisme no va contra la unitat nacional.

Analitzà l'orador la tasca de Rosalia de Castro, afirmant que era regionalista.

Aconsellà als regionalistes que no se quedin darrere en el moviment progressiu.

Afirmà que la seva actuació tendeix més que a unir les dretes a unir els drets.

Digué que és crític el moment actual per a la política espanyola.

Anatematitzà l'intervenció d'Espanya en la guerra, la que—digué—ens portaria a la ruïna.

Acabà dient que si se'n obliga, devem estar preparats per a complir amb el deure que tenim de veïllar per la patria.

Fou molt ap'audit.

Mes del crim del carrer de Lanuza.

MADRID, 4.

A les cinc de la tarda, el jutjat que enten en la causa pel crim del carrer de Lanuza, se presentà a la presó i sotmet a nou interrogatori a Frederic

Saiz, qui digué amb absoluta negativitat que no coneixia a Ferrer i de que no va intervenir en el crim.

Tots els esforços que feu el jutge per a arrancar-li la confesió resultaren inútils.

Disposà el jutge que fos aixecada la incomunicació de Frederic Saiz.

Després el jutjat feu compareixer a Nil Saiz per a fer-li una notificació.

Els emplaços de la presó diuen que Nil se mostra tranquil i esplicit i amb tots els qui parla reata com cometé el crim.

Demana el pres que li donessin alguna cosa per a llegir, se li preguntà quin mena de lectura desitjava i contestà: «El Còdic Penal o la Llei de Enjudiciament criminal».

Se li contestà que la lectura d'aquestes lleis està prohibida als presos.

Nil està disgustat amb els periodistes perquè no li han portat les col·leccions de periòdics des de qu'es desobert el crim.

De l'estranger.

La expedició de Shackleton.

LONDRES, 4.

Un telegrama anuncia que Shackleton ha salvat als expedicionaris a l'illa de l'Elefant.

El telegrama procedeix de Punta Arenas i diu que tots estan bons i a salvo.

Més de la guerra

Els avions britànics

LONDRES, 4.

El secretari de l'Almirallat anuncia que nostres hidroplans bombarjaren eficaçment els tallers navals prop de Anvers. Ahir un altre esquadra efectua un altre atac damunt un aerodrom enemic a la costa. Tots els nostres aparells han retornat indemnes.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES. DELES ONZE D'ANIT.

PARIS, (Torre Eiffel) 4, 11 nit.

Al N. del Somme, els francesos, seguint llurs èxits, han fet seriosos progressos a l'est de la població de Litrest.

Tot el terreny conquistat per nostres tropes fou solidament consolidat.

El nombre de presoners fets al N. del Somme, ascondeix a 2.900.

Avui, prenguerem 10 ametralladores.

Operacions

Anterior 000, Nord 73'30 00'00 Alacants
Andalus 71'00 Orense 17'45 Plats 00'00
Filipines 000-00 Mercantil 50'50 Colonia 63 15
6 de setembre

De tres a quatre de la tarda es feren a Llotja els següents canvis.

Interior 4 per 100 A.	77.85
Idem B.	77.70
Idem C.	77.63
Idem D.	00.00
Idem E.	00.00
Idem F.	00.00
Idem G. II	76.15
Amortizables per 100 A.	98.81
Idem B.	98.75
Idem C.	99.00

Idem D.	.	.	.	.
Idem E.	.	.	.	.
Idem F.	.	.	.	.
Idem A per 104	.	.	C.	.
Exterior 4 per 104	.	.	A.	.
Idem	.	.	B.	.
Idem	.	.	C.	.
Idem	.	.	D.	.
Idem	.	.	E.	.
Idem	.	.	F.	.
Idem	.	.	G.	H.

Municipi. 0728 201 214 5054 8
dem semestre 7145

Idem ser. A, B, C, 1905.
Idem 1907, D.
Idem ampliada 1912 B.
Idem serie E, 1912
Idem id. F.
Idem Aixamplis 1899
Idem aixamplis 1907
Idem idem 1913
Idem Bons Refor. n.
Idem ampliada 1913, B.
Idem idem 1918, B.
Idem Sarria.
Diputació
Llegenda B.

Mancomunitat	.	.	.	.
Caixa de Crèdit Comunal				

OBLIGATIONS

Nord (Prioritat).
Lleida a Reus
Villalba a Segovia
Almansa, 4 per 100
Nord a per 100 (Osca)

00'00	Sant Joan
00'00	Aisàsua
00'00	Almansa (adheri
00'00	Alacant 5 per 10
85'25	Idem 4 mig per
85'20	Idem 4 per cent
87'00	Idem
00'00	Idem
81'50	Roda a Reus
00'00	Frances 2 1/4
85'25	Orense
	Cáceres

Andaluzos
Secundatis

00 01	Sarrià a Barcelona
00 00	Port de Barcelona
00 00	Id. de Melilla
00 00	Id. de Sevilla.
00 01	Ebres 5 0/9
00 00	Bons Construccions
00 00	Carbons de Berg
00 00	Gas i Electricitat
86 25	id.
85 75	Eléctriques 5 per
85 75	Idem 1912 5 per
00 00	Societat Valenciana
87 00	Energia Eléctrica
00 00	Cia. Mallorquina

00'00) **Trasatlantiques**

89 5	Tranvies 4 per
	Idem 5 per cent
	Tranvies Sant Ar
	Idem Aixample i
68 2	Canal Urgell
00'00	Aigues 3 oio
81'65	Filippines
00'00	Foment d'O. i C.
83'35	Asland 5 oio

72	25
89	00
69	75
00	00
90	75
09	00
82	50
88	00
00	00
90	00
00	60
79	25

00'00
72'00

	101'25
na	00'00
	00'00
	00'00
Nava.	00'00
	00'00
F	90'00
K	88'00
r 100	00'00
o d	94'00
na d'Electr.	00'00
	00'00
Electricitat	00'00

5 per 100 00'00
co'uo

00	General	00 00
	"	00' 0
dreu		00' 00
Gracia 4 per 100		00' 00
		80' 3
		00' 00
		98' 50
5 of 0		00' 00
		100' 0

Asiànts preferent
Banc de Barcelona
Id. de Tarrassa
Ebres
Espanya Industrial
Paviments i Construccions
Hulera Espanyola
ACCIONS COMPTAT
Nord.
Alacant's.
Orense.

Andalusos

Co'onis	.	.	.
Teléfonos	.	.	.
Mercantil	.	.	.
Gas E.	.	.	.
Filipines	.	.	.
Obrer i Construccions.	.	.	.
Banc de Barcelona.	.	.	.
Paviments i Construccions.	.	.	.
Hullera Espanyola	.	.	.
— Fi setembre —			
Interior.	.	.	.
Exterior.	.	.	.
Nords.	.	.	.

Alacants
Andalus

Plates	•	•			
Filippines.					
Colonials					
Orease	•				
Mercantils,					
FRANCIS	•	•	•	•	•
LLURES	•	•	•	•	•

COTI

Facilitad

Interior, s

>

>

>

>

00,00	
00,00	

	00'00	Exterior (e)
"	00'00	"
"	00'00	"
"	00'00	"
"	00'00	"
"	00'00	"
"	83'85	"
"	00'00	"
"	00'00	"
		Amortisab
"	00'00	"
"	00'00	"
"	72'5	"

70 65
70 35
Bo

00'00	4 per 100
00'00	5 per 100
61'75	4 per 100
17'15	Banc'd Esp
00'00	Company
81'60	Banc Esp.
00'00	Francs
COPONS	Lliures

Efectos públicos		Cotización
1. A. emisión 1903.	77 1/2	
2. B. " "	77 1/2	
3. C. " "	77 1/2	
4. D. " "	80 1/2	
5. E. " "	80 1/2	

F	00'
G. i. H.	77'

stamp.) serie A.	85
» B.	85
» C.	85
» D.	85
» E.	85
» F.	85
» G H.	86
» serie A.	9
» B.	98
» C.	00
» F.	00

Interior 76'

Amortizable.	98
Exterior.	100
any.	000
de Tabacs	29
Rio Plata	255
	8
	23

Centre Colonier de Barcelona

Telegrammes officiels del 30 d'agost de 1913

Disponible

Futures

Octubre novembre

Tanca Açúcar 2.00 1.00 4.00 4.00
año tura Tel. Tel. Tel. açucar
9.50 9.00 0.00 9.60 0.00 0.00 0.00 0.00

00	Janer-Febrer	9'21	0'00	0'00	0'00	0'00	9'38
25	Marc-Abril	9'22	0'00	0'00	0'00	0'00	9'31

	Tassa anterior	Ober-tura	Tassa
Nov.	12'60	0'00	12'92
Gener.	2'71	0'00	12'04

	Tassa shia	Aper-tura	2.00
NOVA YORK			

20	Disponibile. :	15.75	—	—	—	Tauca
						15.85

Punters			
00	Octubre	15'08	00'00 00'00 15'08
00	Janer	15'16	00'00 15'78 15'80
00	Març	15'09	00'00 15'92 15'94
00	Maig	16'15	00'00 16'07 16'03
00	Juliol	16'20	00'00 00'00 16'11
00	Arribades als ports de EE. UU. 22'00		
04	bales en 1 dia contra 8.000 l'any anerior.		

TIRANT-BENEFACCTOR
PATENTAT
PEL DESENROTLL DEL PIT DE LES SENYORES
CAVALLERS I NENS

Indispensable a tota persona que aprexi i practiqui l'higiene en el vestir.
 Amb l'ús del TIRANT-BENEFACCTOR les senyores conseguiran el desenrotll dels seus pits pugent prescindir aixís de medicines i ungüents perjudicials moltes vegades a la salut. De venda a casa dels senyors EDUARD SCHILLING, S. en C. Barcelona-Madrid-Valencia, i al fabricant de lligues i tirants «Smart».

Amb Benefactor:

AMADOR ALSINA
 Riera S. Joan, 8, Barcelona, que enviarà follet gratis a qui el demani.

Preus de subscripció:

Barcelona el mes	1'00 Ptas.
Espanya trimestre	4'50
Estranger	9

oble: Català

PIANOS I HARMONIUMS de Hogner, des de 3 fins a 15 peïssos al mes.
Carrer del Brug, núm. 78, entressol, primer pis.

LA MUJER EN SU CASA

Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de subscripció

Don _____

de _____ carrer _____ núm. _____

se suscriu per un trimestre començant e dia _____ de _____

de 1916.

FIRMA _____

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració **DEL POBLECA-TALA**, acompanyant l'import de la subscripció en lliurança de fàcil cobrament

LA MUJER EN EL OASO

REVISTA MENSUAL DE

LABORES

ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1904.

PÍDANSE PROSPECTOS

A LA OASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIERE

Méjico de Balboa, núm. 27. MADRID

BATALLA **Societat Anònima**
Vins, alcohols i conyac. - Exportació i detall. - Representants de la casa M. Lorenzo de Cazalla, anissats i conyac

BODEGUES i DESPATX: Marquès del Duero, números 206 i 208
Telèfon número 6,177. - BARCELONA